

Het Veerplein in Zwijndrecht

Zwijndrecht is het Veerplein en het Veerplein is Zwijndrecht, zo nauw verbonden is het plein met het dorp. Na een aantal watersneden en herbedijkingen in de Zwijndrechtsewaard werd omstreeks 1340 de Langeweg aangelegd. In het verlengde daarvan ontwikkelde zich een plaatsje dat door het overzetveer op Dordrecht ook wel Het Feer werd genoemd. Zuidwestelijk van Het Feer kwam een marktveld dat aan weerszijden met huizen werd bebouwd, de latere Veerstoep. Stoep en plein waren eeuwenlang het economisch centrum van Zwijndrecht. Zeker omdat het Veerplein de schakel was tussen de veerverbindingen met omliggende steden en dorpen. Er waren wat cafés, een hotel en winkels.

Hotel Het Witte Paard was het centrum van mondain Zwijndrecht. Boven waren kamers en een mooi zaaltje voor vergaderingen, beneden was een café-restaurant.

H.D. de Baker-Schippers kwam in de jaren twintig van de twintigste eeuw als kind op het Veerplein. In een zelf uitgegeven boekje haalt zij herinneringen op. 'Wanneer we als kind op het Veerplein waren, stonden wij met onze neus tegen het hek van de tuin van hotel 'Het Witte Paard' ons te vergapen aan de aardbeien met slagroom, limonades, kogelflesjes en andere lekkernijen die de gasten kwamen nuttigen. De gasten kwamen vooral 's zondags met sjees, tilbury, koetsjes of ander vervoermiddel uit omliggende dorpen.'

En druk was het, op het Veerplein. Niet voor niets was het plein in die tijd onderdeel van de route Amsterdam-Rotterdam-Brussel-Parijs. In 1929 werden ruim drie miljoen personen en meer dan 200.000 auto's en vrachtauto's overgezet. Soms stond er een dubbele rij auto's tot de Bootjessteeg.

Op het Veerplein en de veerstoep speelde het Zwijndrechtse leven zich af. Het raadhuis was er, met eronder het politiebureau. Ook het postkantoor en het huis van de burgemeester bevonden zich hier. Verder waren er een rijtuig en fietsenverhuurbedrijf, een bank, slagerswinkel, dameshoedenwinkel en niet te vergeten de patisserie, de enige banketbakkerij in het dorp.

De drukte werd niet alleen veroorzaakt door het overzetveer naar Dordrecht. Ook de stoomraderboten van Fop Smit legden er aan. En Rederij Thor had er een eigen aanlegsteiger, het Thorhoofd. De rederij onderhield onder andere een stoombootdienst van Willemstad op Rotterdam, via Dordrecht en Zwijndrecht.

Bijna van de ene dag op de andere was het gebeurd met de grote drukte op het plein. Op 18 juli 1939 werd de verkeersbrug over de Oude Maas opengesteld. Het doorgaande verkeer nam de brug. De autopont bleef nog tot 1965 in de vaart maar had alleen nog lokale betekenis. Daarna werd het tot voerveer gedegradeerd. Op 1 november 1999 ging de waterbus van start, een snelle verbinding met catamarans die niet alleen Dordrecht aandeden, maar ook andere plaatsen aan de rivieren.